

ואם נפל הגט בתוך ארבע אמות שלו, זהו קרוב לו, שלא קנתה האשה את הגט.⁽³⁸⁾

והוינן בה: היכי דמי מחצה על מחצה?

אמר רב שמואל בר רב יצחק: כגון שהיו שניהן עומדין בתוך ארבע אמות של הגט, זה מכאן וזו מכאן, ונמצא שהגט ברשות שניהם.⁽³⁹⁾

לאשה, נמצא שהגט אמנם נקנה לה, אך לא הגיע לרשותה, ולכן הגט אינו אלא מדרבנן, ומדין כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש.

אולם הר"ן סובר שאת הארבע אמות עצמן הקנו חכמים לאיש העומד שם, ולכן לא הוצרך לומר שהגט חל מדין כל דמקדש אדעתא דרבנן, אלא מעיקר הדין, דהארבע אמות הן כחצרה של האשה מדאורייתא.

ועוד כתב האבני מילואים, שלכאורה מוכח מכאן דקנין דרבנן מהני לדאורייתא, הן לדעת הר"ן שהארבע אמות נעשו שלה מן התורה, והן לדעת הרמב"ן שבקידושין נקנה הכסף קידושין לאשה על ידי הארבע אמות ומקודשת מן התורה.

אולם לדעת הרמב"ם, שהוכיח האבני מילואים שהוא סובר דקנין דרבנן לא מהני לדאורייתא, יקשה מהדין של "קרוב לה" בקידושין, דמשמע מהרמב"ם שהיא מקודשת מן התורה.

וביאר האבני מילואים, שהרמב"ם יסבור כהר"ן שהארבע אמות עצמן קנויין לאשה וממילא היא מקודשת מן התורה, כי אף שהקנין הוא רק מדרבנן, מכל מקום, לגבי זה ודאי מועיל הקנין שיהא רשאי לאוכלו ולהשתמש בו כחפצו, כיון שהפקר בית דין הפקר. אלא, שלדעת הרמב"ם לא עשו חכמים את החפץ כאילו הוא שלו ממש ולכן אינו מועיל לגבי דבר הצריך שיהא "לכם" מן התורה. אבל לגבי קנין חצר, אין צריך שתהא החצר שלו ממש אלא די בכך שיש לו רשות להשתמש בה, וכיון שעל ידי הקנין דרבנן מותרת האשה להשתמש בארבע אמות, הרי הוא נעשה לחצרה, וקונה את הגט

והקידושין מן התורה.

ועוד הקשו הראשונים דבבא מציעא י ב מבואר דארבע אמות אינן קונות אלא בסימטא ולא ברשות הרבים, ואילו במשנתנו קתני היתה עומדת ברשות הרבים, ויש לומר, שהגמרא שם מדברת לגבי הפקר. אבל בגט, שיש דעת אחרת מקנה אותה, מועיל גם ברשות הרבים. ועוד יש לומר, דרשות הרבים דמשנתנו לאו דוקא, אלא היינו סימטא. תוס' ותוס' הרא"ש.

ובמלא הרועים תירץ, שכל הטעם דברשות הרבים אין קנין ארבע אמות, מבואר ברש"י בבבא מציעא [י ב] משום שעומדים שם הרבה אנשים ואין לאדם ארבע אמות מיוחדות. וזה שייך רק לגבי מציאה, שכולם רוצים לזכות בה ושייכים לזה, אבל בגט אין שום שייכות וזכות אלא רק לבעל ולאשה, והאחרים כאילו אינם, ולכן יש לבעל ולאשה קנין ארבע אמות אפילו ברשות הרבים.

38. לכאורה מאי נפקא מינה שהוא בתוך ארבע אמות שלו, והרי העיקר שאינו בתוך ארבע אמות שלה? ויש לומר, דנפקא מינה אם קדם וזכה בארבע אמות שלו, ששוב לא יועיל אם היא תיכנס לשם, כיון שכבר הם שלו. תוס' הרא"ש.

39. כאן לא שייך להקשות "והא אגיד גביה" כדלקמן, כי שם כל אחד יש לו רשות בפני עצמו, אבל כאן הוי כחצר השותפין, ויש מאן דאמר בגמרא שקונין זה מזה בחצר השותפין. תוס' הרא"ש.

והחזוין איש כתב דאף למאן דאמר חצר השותפין אין קונין זה מזה, יש לומר שאם נכנסו